

Asemakaava ja asemakaavan muutos 931500, 93 Vaarala / Hopeatie / TLA

VD/323/10.02.04.00/2021

TLA/MJA/AHE/VIK

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on osoittaa tarvittavat tilavaraukset Vantaan ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle ympäristölle sekä todeta kaava-alueeseen kuuluvilla kiinteistöillä nykyinen maankäyttö. Hopeatien kaavassa varmistetaan maakuntakaavan ekologinen yhteys sekä virkistysalueiden jatkuvuus alueella asemakaavoittamalla uudet viheralueet Kuussillanpuistikko, Slåttmossen sekä Lähdepuisto, joista kaksi viimeksi mainittua merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäväksi alueeksi. Lisäksi katualueella määrätään huomioimaan ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli pitämällä kadun varret metsäisinä. Kaavassa huomioidaan pohjaveden suojelu ja melusuojaus. Kaava-alueessa raitiolinjan pohjoispuolella on mukana aikaisemmin asemakaavoittamattomat 4 kiinteistöä, joille osoitetaan nykytilanteessa toteutunut rakennusoikeus. Asemakaava ja asemakaavan muutos perustuu ratikan katusuunnitelmiin.

Asemakaava koskee osaa korttelia 93153 sekä katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Asemakaavan muutos koskee katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Tonttijako koskee osaa korttelia 93153 kaupunginosassa 93, Vaarala.

Alue sijaitsee Hakunilan suuralueella Vaaralan kaupunginosassa ja rajautuu pohjoisessa Kuussillan asuinalueeseen, idässä Fazerintiehen ja Lähdepuistoon, etelässä Fazerin tehdasalueeseen sekä Metsätiehen ja lännessä Slåttmossenin virkistysalueeseen.

Maanomistus

Kaava-alueelle sijoittuvat virkistysalueet ja katualueet ovat suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa. Kaavassa kaavoitetaan yksityisessä omistuksessa olevia asuin- ja kiinteistöjä.

Yksityisessä omistuksessa ovat seuraavat kiinteistöt:

- 092-410-0018-0000
- 092-403-0002-0230
- 092-410-0013-0052
- 092-410-0013-0049
- 092-410-0013-0048
- 092-410-0013-0051
- 092-403-0002-0229

Kaupungin maanomistuksen pinta-ala yhteensä noin 4,4 ha, muu maanomistus kaava-alueella on yhteensä noin 2,2 ha.

Valmistelu

Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suunnittelualueen pohjoisosa on merkitty A3-alueena (pientaloalue) ja eteläosa lähivirkistysalueena. Suunnittelualueen poikki itä-länsisuuntaisesti kulkee katualuevaraus, raideliikenteen alueen varaus sekä ohjeellinen ulkoilureitti. Alue on pohjavesialuetta.

Vaaralassa voimassa olevassa yleiskaavassa joukkoliikenteen runkoyhteys, jossa on varaus raitiotielle, kulkee Länsimäentieltä viheralueen läpi Kehä III:n varteen, josta se kääntyy Hakunilantielle. Raitiotien reittiä Vaaralassa on tutkittu Vantaan ratikan (entiseltä nimeltään Raide-Jokeri 3) alustavassa yleissuunnitelmassa. Voimassa olevan yleiskaavan reittiä verrattiin uuteen reittiin, jossa raitiotie kulkee Fazerintien, Tilustien ja Hakunilantien eteläosan kautta. Selvityksessä valittiin uusi linjaus, sillä se palvelee paremmin nykyistä ja tulevaa maankäyttöä, eikä katkaise Kehä III:n eteläpuolista yhtenäistä viheraluetta. Myös tärkeän ekologisen yhteyden ylittäminen raitiotiellä toimii paremmin nykyisen Fazerintien kohdalla, kuin metsäalueella Kehä III:n eteläpuolella. Raitiotien yleiskaavasta poikkeava linjaus mahdollistaa Viikin-Malmin pikaraitiotien päättämisen Tilustien pysäkillä.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa on merkitty A-alueena (asuinalue) ja VL- alueena (virkistysalue). Suunnittelualueen poikki itä - länsi -suunnassa on merkitty raitiolinja, ulkoilureittejä sekä ekologisen yhteyden tarve. Kaava-alue kuuluu yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle, joka tukeutuu joukkoliikenteen runkolinjastoon.

Asemakaava

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle ympäristölle Kuussillantiellä ja Tilustiellä sekä Rivieranraitin joukkoliikennealueelle. Asemakaavassa raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelyille, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa. Hopeatien kaavassa varmistetaan viheryhteyksien jatkuvuus alueella asemakaavoittamalla uudet viheralueet Kuussillanpuistikko, Slåtmossen sekä Lähdepuisto, joista kaksi viimeksi mainittua merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäväksi alueeksi. Lisäksi katualueella määrätään huomioimaan ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli pitämällä kadun varret metsäisinä. Kaavassa huomioidaan pohjaveden suojelu ja melusuojaus. Kiinteistöt, joiden pinta-alaa ratikalla on vaikutuksia, ovat mukana kaavamutoksessa. Aikaisemmin asemakaavoittamattomille 4 asuinkiinteistölle raitiolinjan pohjoispuolella osoitetaan nykytilanteessa toteutunut rakennusoikeus, yhteensä 1319 k-m².

Maakuntakaavan ekologinen yhteys on huomioitu asemakaavassa. Kaavamääräysten mukaan joukkoliikennealueeseen liittyvien välttämättömien leikkausten ja pengerrysten rakentamisen yhteydessä ei saa tarpeettomasti vahingoittaa kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Raidealue tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

Rivieranraitin joukkoliikennealue ja katualueiden muutokset perustuvat 7.10.2021 valmistuneisiin Rivieranraitin ja Tilustien sekä 30.3.2022 valmistuneisiin Kuussillantien katusuunnitelmaluonnosten tilavarauksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Asemakaavalla osoitetaan Hopeatien pohjoispuolella nykyinen maankäyttö Hopeatien eteläpuoleinen alue sekä Lähdepuistoon liittyvä alue Metsätien pohjoispuolella merkitään virkistysalueiksi. Nykyisen Hopeatien pohjoispuolelle osoitetaan alue joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle, jolle saa sijoittaa

pikaraitiotien. Kuussillanpuistikkoa jatketaan Kuussillantieltä Tilustielle. Kuussillankujalta Kuussillantielle osoitetaan kevyen liikenteen katu, jolle sijoittuu pyöräilyn pääreitti. Kuussillantien katualueetta laajennetaan bussipysäkkivaraukselle. Tilustielle on merkitty meluseinä suojaamaan raitiotien melulta. Kaavassa ehdotetaan uudet nimet *Rivieranraitio* joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle sekä *Kuussillanpolku* Kuussillankadun ja Kuussillantien yhdistävälle kevyen liikenteen kadulle.

Kaavassa on annettu rakennusten julkisivuun liittyviä määräyksiä. Lisäksi on annettu määräyksiä viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä. Tonteille on asetettu vihertehokkuusluku 0,9. Pohjavettä suojellaan ja rakentamisen ehtona on pohjavesisuunnitelman tekeminen. Piha-alueiden sijoittelussa on huomioitava tie- ja raideliikenteen melu. Lisäksi on huomioitu ratikan ääni ja runkomelu kaavamääräyksissä.

Ratikan rakentaminen tulisi ennusteiden mukaan vauhdittamaan maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiville ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävä ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus ja Hopeatien asemakaava on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2022 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaava-alueen maanomistajille ja viranomaisille. Osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Saaduista mielipiteistä neljä koski Hopeatien asemakaava-alueita.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Hakunilan alueen yleisötilaisuus järjestettiin 9.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Hopeatien asemakaavan ja asemakaavamuutoksen 931500 alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Osallistumis- ja vuorovaikutusraportti on lähetetty osallisille ja siitä pyydettiin mielipiteet 5.2.2021 mennessä. Mielipiteitä vastaanotettiin 14 kappaletta.

Kaava-alueen maanomistajien kanssa on käyty keskusteluja vuoden 2021 aikana. Aluearkkitehti on esitellyt Hopeatien kaavaa Vaarala-seuran kevätkokouksessa 30.3.2022. Lisäksi Hopeatien asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalia esiteltiin Ratikan kevätfossa 6.4.2022.

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin verkkosivuilla 24.2.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 24.2.-17.2.2022 välisenä aikana. Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on annettu ilmoitus Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 3.2.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Kahdelle kiinteistölle lähetettiin kirje 24.3.2022 ja heidän osaltaan mielipiteen sai jättää 14.4.2022 mennessä. Vuorovaikutusmateriaalista pyydettiin ruotsinnos ja se on toimitettu 3.3.2022 käännöksen pyytäjälle. Suunnittelija oli tavattavissa puhelimitse 4.3., 1.4 sekä 8.4.2022. Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin mielipiteitä 2 kappaletta.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 1319 k-m2 jo toteutuneen rakentamisen mukaan. Yksi asuinkiinteistö on maanomistajan toiveista riippuen mahdollista jakaa kahdeksi tontiksi.

Sopimus

Asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.5.2022 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 931500 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Hopeatie,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 23.5.2022 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 931500 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Hopeatie,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 8.6.-8.8.2022. Tänä aikana annettiin 7 lausuntoa. Yhtään muistutusta ei jätetty.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 23.5.2022 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausunnot pyydettiin 12 ja saatiin 7 kpl.

Tukesilla, Helsingin Seudun liikenne -kuntayhtymällä, Uudenmaan liitolla sekä Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut lausuttavaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksesta. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä totesi, että ratikkalinjaa pääasiallisesti palvelevia vesihuoltolinjoja on siirrettävä ja uusia putkia on rakennettava. Vantaan Energia lausui, että maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit on huomioitava asemakaavassa.

Uudenmaan ELY-keskus antoi lausunnon luonnonsuojelun, pohjaveden suojelun sekä melun huomioimisesta. Luonnonsuojelun osalta ELY-keskus lausuu, että kaavakartalta ja kaavamääräyksistä jää epäselväksi miten alueellisesti tärkeän viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu varmistetaan asemakaava-alueella. Lisäksi ELY-keskuksen mielestä jää epäselväksi, onko Hopeatien-Metsätien-Fazerintien Kuussillantien risteysalueelle tarkoitus sijoittaa huleveden viivytysrakenteita. Pohjaveden osalta ELY-keskus esittää, että kaavamääräyksiin lisätään maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä (Länsi- Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000) ja päätöksen määräykset tulee huomioida kaavassa. ELY-keskus ehdottaa uusia pohjaveden suojeluun liittyviä kaavamääräyksiä lisättävän korttelialueille sekä yleisiksi määräyksiksi rakentamisen aikaisten haittojen vähentämiseksi. Melun osalta ELY-keskus katsoo, että melumääräysten tulee lähtökohtaisesti koskea raitiotien varausta ja toteutusta ja meluntorjunnan toteutettavuus varmistettava.

Tehdyt korjaukset

Vastaanotettujen lausuntojen perusteella on tehty korjauksia kaavakarttaan tai määräyksiin. Lisäksi on tehty kaavateknisiä tarkistuksia.

Asemakaavaehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:

- Korttelialueille on lisätty pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä: Asuinrakennusten korttelialueille (A) ja erillispientalojen korttelialueelle (AO) lisättiin määräys, joka kieltää kellarikerrosten ja energiakaivojen rakentamisen. Lisäksi korttelialueille lisättiin määräys lämmitysöljysäiliöiden sijoittamisesta suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Määräyksen mukaan suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.
- Runkomelu- ja tärinä -määräys on lisätty katualueille.
- Katualueella sijaitsevan luo/1 -alueen määräyksen sanamuoto on korjattu muodosta ”katualueelle” muotoon ”ajoradalle”.

Teknisinä tarkistuksina:

- Kaavakartalta on korjattu päällekkäisten viivojen esitystapa.
- Puuttuvat korttelialueen rajat on lisätty.

- Kaavan tiedoista on poistettu tonttijakoa koskevat tekstit, sillä asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa esitetään tonttijako ohjeellisena eikä tonttijakoa tehdä kaavan yhteydessä. Tonttijako on tehtävä kaavan alueelle erillisenä.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Asemakaavan selostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehtyjen korjausten, lisättyjen määräysten sekä tehtyjen piirustusteknisten tarkistusten vuoksi. Lisäksi kaavaselostukseen on tehty seuraavat tarkistukset:

- Päivitetty Yleiskaava 2020:en liittyvät tiedot.
- Päivitetty resurssiviisauden tiekarttaa koskevat tiedot (kv 28.2.2022)
- Lisätty maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä (Länsi- Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000) pohjavettä käsittelevään lähtötietoon.
- Vaihdettu vesihuollon esisuunnitelman kuva.
- Poistettu kaavan tiedoista tonttijakoa koskevat osuudet, sillä asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa esitetään tonttijako ohjeellisena eikä tonttijakoa tehdä kaavan yhteydessä. Tonttijako on tehtävä kaavan alueelle erillisenä.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 18

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt korjaukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 931500, 93. Vaarala / Hopeatie

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavaselostus 20.9.2022
- Lausunnot ja vastineet 20.9.2022

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411,
asemakaava-arkkitehti, Vantaan ratikka, Anna Hellén, p. 050 302 9028
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi